

Možnost hlasovat na voličský průkaz při volbě prezidenta České republiky v roce 2018

Volič, který se nebude zdržovat v době volby prezidenta České republiky konané ve dnech 12. a 13. ledna 2018 (případně druhé kolo ve dnech 26. a 27. ledna 2018) ve volebním okrsku v místě svého trvalého pobytu, může hlasovat za podmínek stanovených zákonem č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), ve znění pozdějších předpisů, na voličský průkaz v jakémkoliv stálém volebním okrsku na území České republiky nebo v jakémkoliv zvláštním volebním okrsku v zahraničí, tj. na zastupitelském úřadě nebo konzulárním úřadě České republiky, s výjimkou konzulárního úřadu vedeného honorárním konzulárním úředníkem (blíže viz Možnost volit při volbě prezidenta České republiky v roce 2018 v zahraničí).

Zákonem č. 90/2017 Sb., kterým se mění volební zákony a některé další zákony, byla s účinností od 13. dubna 2017 vypuštěna možnost zažádat o voličský průkaz v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem, a to na základě vyhodnocení rizika, které je spjato s elektronickým podpisem; zatímco doposud byl uznávaný elektronický podpis vedle jména a příjmení spojen i s "identifikátorem MPSV", který umožňoval osobu jednoznačně identifikovat, nově je - v souvislosti s nařízením EP a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (nařízení eIDAS) - u kvalifikovaného elektronického podpisu jen jméno a příjmení.

Zákon o volbě prezidenta republiky upravuje v § 33 způsob a podmínky, za nichž lze ode dne vyhlášení volby požádat **obecní úřad** příslušný podle místa trvalého pobytu voliče o vydání voličského průkazu.

Žádost lze podat

- **osobně**; v tomto případě není písemná žádost vyžadována, neboť obecní úřad o žádosti voliče po prokázání jeho totožnosti učiní úřední záznam, ve kterém veškeré potřebné údaje uvede; o vydání voličského průkazu touto formou lze požádat až do okamžiku uzavření stálého seznamu voličů, tj. do 10. ledna 2018 do 16.00 hodin.
- podáním doručeným nejpozději 7 dnů přede dnem volby, tj. do 5. ledna 2018 příslušnému obecnímu úřadu. Pro **písemné podání** žádosti o vydání voličského průkazu není žádný předepsaný formulář. Podání může být učiněno v těchto formách:
 - **a) v listinné podobě opatřené úředně ověřeným podpisem voliče**; ověřený podpis žadatele zákon vyžaduje proto, aby byl volič, který o vydání voličského průkazu žádá, chráněn před zneužitím tohoto institutu. Úřední ověření podpisu voliče provádějí

1. úřady, kterými jsou podle zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů:

1a) krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních

měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis,

1b) držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky,

2. notáři na základě zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Při ověření podpisu u správních úřadů (viz shora ad 1a) lze využít osvobození od správního poplatku podle ustanovení § 8 odst. 2 písm. f) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, jež stanoví, že od poplatků jsou osvobozeny úkony pro účely využití volebního práva. Tuto skutečnost správní úřad u úkonu vyznačí. Držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky mohou za provedení správního úkonu podle § 8a odst. 2 a 3 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, požadovat poplatek. Poplatek požadují i notáři.

- o **b) v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky.**

Obecní úřad voličský průkaz nejdříve 15 dnů přede dnem voleb, tj. 28. prosince 2017, předá osobně voliči nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu (jedná se pouze o plnou moc k převzetí/vyzvednutí voličského průkazu, nikoliv však k podání žádosti o vydání voličského průkazu), anebo jej voliči zašle na jím uvedenou adresu, a to i do zahraničí. Voličský průkaz lze zaslat na základě žádosti voliče i na adresu zastupitelského úřadu, kde se volič rozhodl hlasovat. V tomto případě se stačí v den volby dostavit na tento zastupitelský úřad, kde bude voličský průkaz předán a následně je možné přistoupit k hlasování.

Podle ustanovení § 41 zákona o volbě prezidenta republiky, při samotném aktu hlasování, volič, který hlasuje na voličský průkaz, po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným občanským průkazem nebo platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem; zároveň odevzdá okrskové volební komisi nebo zvláštní okrskové volební komisi voličský průkaz; ta jej přiloží k výpisu ze zvláštního seznamu voličů. Po záznamu ve výpisu ze zvláštního seznamu voličů obdrží od okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise sadu hlasovacích lístků (pokud volič nemá hlasovací lístky k dispozici) a prázdnou úřední obálku. Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, nebude mu hlasování umožněno.

Dostaví-li se volič s voličským průkazem do volební místnosti volebního okrsku, kde je z titulu trvalého pobytu veden ve stálém seznamu voličů, okrsková volební komise poznámku o vydání voličského průkazu zruší, voličský průkaz připojí k výpisu ze stálého seznamu voličů a voliči po prokázání totožnosti a státního občanství České republiky umožní hlasování.

Při ztrátě nebo odcizení voličského průkazu nelze vydat duplikát.

Voličský průkaz může vydávat zastupitelský úřad, za stejných podmínek jako obecní úřad, na žádost voliče, který je u něj zapsán ve zvláštním seznamu voličů.

Voličský průkaz pro druhé kolo volby prezidenta České republiky

V případě, že volič výslovně nepožádá pouze o voličský průkaz na některé kolo volby, obecní úřad, popř. zastupitelský úřad mu vydá voličský průkaz pro obě kola volby (jeden pro první a druhý pro druhé kolo).

O vydání voličského průkazu lze za stejných podmínek požádat také v době mezi prvním a druhým kolem volby. Obecní úřad, popř. zastupitelský úřad v této době může vydávat voličský průkaz nejpozději do 2 dnů před prvním dnem hlasování ve druhém kole volby, tj. do 24. ledna 2018 do 16.00 hodin.